

VU Climate Change & Sustainability Law Clinic et al. vs. ONE-Dyas B.V.

Datum: 11 oktober 2024

Initiële beoordeling

Het doel van de initiële beoordeling krachtens de implementatieprocedures is vast te stellen of de in de melding van het specifieke geval aan de orde gestelde kwesties nader onderzoek rechtvaardigen. Zo ja, dan biedt het NCP een procedure op basis van vrijwilligheid aan waarbij de instemming van de relevante partijen wordt nagestreefd, of vergemakkelijkt de toegang daartoe, zoals een dialoog, bemiddeling of verzoening (d.w.z. 'zijn goede diensten'). Aangezien deze specifieke gevallen geen rechtszaken betreffen en NCP's geen gerechtelijke instanties zijn, kunnen NCP's geen sancties opleggen, rechtstreeks schadevergoeding toewijzen of de partijen dwingen deel te nemen aan een verzoenings- of bemiddelingsprocedure.

Inhoud

Samenvatting.....	2
Kernpunten van de melding (overgelegde feiten) en reactie van de onderneming	3
De procedure van het NCP tot op heden	4
Initiële beoordeling door het NCP	4
Conclusie	7
Vervolgstappen	7

Samenvatting

Op 24 januari 2024 ontving het Nederlands OESO Nationaal Contactpunt voor maatschappelijk verantwoord ondernemen ('NCP') een melding van een specifiek geval van VU Climate Change & Sustainability Law Clinic, North Sea Fossil Free, Scientists for Future NL, Scientist Rebellion NL en Deutsche Umwelthilfe (hierna de 'melder') met betrekking tot een vermeende schending van de OESO-richtlijnen inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (hierna 'de Richtlijnen') door ONE-Dyas B.V. (hierna 'ONE-Dyas').

ONE-Dyas is een Nederlandse besloten vennootschap die fossiel gas wil winnen uit het N05-A-gasveld en omliggende velden op de Noordzee. Volgens de melders zullen de broeikasgasemissies gedurende de hele levenscyclus die door het project worden veroorzaakt de mensenrechten en het milieu in significante mate schaden en de doelstellingen van het internationale en Europese klimaatbeleid ondermijnen. De melder verklaart dat ONE-Dyas deze negatieve gevolgen niet heeft geïdentificeerd in de milieueffectbeoordeling van het project en dat zij, voor zover hij weet, de effecten ervan op de mensenrechten niet heeft beoordeeld. De melder stelt ook dat ONE-Dyas voortdurend en consequent een verkeerde voorstelling geeft van de klimaatgerelateerde effecten van het N05-A-project in zijn openbare communicatie.

De in de melding aan de orde gestelde kwesties betreffen een vermeende schending van de Richtlijnen door ONE-Dyas. De in deze melding aan de orde gestelde kwesties betreffen de hoofdstukken II (Algemene beginselen), III (Informatieverstrekking), IV (Mensenrechten), VI (Milieu) en VIII (Consumentenbelangen), van de OESO-richtlijnen.

Beknopte tijlijn

Op 12 april 2024 had het NCP een eerste hybride vergadering met de melders. Op 4 juni 2024 had het NCP een eerste persoonlijke vergadering met ONE-Dyas. Op 15 juli 2024 ontving het NCP het eerste schriftelijke antwoord van ONE-Dyas. Het NCP deelde het concept van de initiële beoordeling met de partijen op 9 september 2024, die daarop binnen twee weken moesten reageren. De Initiële Beoordeling is op 11 oktober 2024 op de NCP-website gepubliceerd.

Conclusie

Het NCP is van mening dat deze melding **nader onderzoek rechvaardigt** op basis van de volgende criteria:

- de identiteit van de betrokken partij en haar belang bij de zaak;
- of de kwestie wezenlijk is, d.w.z. relevant voor de uitvoering van de Richtlijnen, en gemotiveerd, d.w.z. ondersteund door voldoende en geloofwaardige informatie;
- of de onderneming onder de Richtlijnen valt;
- of er een relatie lijkt te bestaan tussen de activiteiten van het bedrijf en het probleem in het specifieke geval;
- de mate waarin het toepasselijke recht en/of parallelle procedures het vermogen van het NCP beperken om bij te dragen tot de oplossing van de kwestie en/of de uitvoering van de Richtlijnen;
- of het onderzoek van de kwestie bijdraagt tot het doel en de doeltreffendheid van de Richtlijnen.

Hieronder wordt uitgelegd waarom volgens het NCP aan deze criteria is voldaan.

Dit besluit betekent niet dat de aan de orde gestelde kwesties definitief zijn onderzocht en impliceert niet dat wordt vastgesteld of de onderneming al dan niet in overeenstemming met de Richtlijnen heeft gehandeld.

Kernpunten van de melding (overgelegde feiten) en reactie van de onderneming

Samenvatting van de melding

ONE-Dyas wil fossiel gas winnen uit het N05-A-gasveld en de omliggende velden in de Noordzee ("het N05-A-project"). Volgens de melder zullen de broeikasgasemissies gedurende de hele levenscyclus die door het project worden veroorzaakt de mensenrechten en het milieu in significante mate schaden en de doelstellingen van het internationale en Europese klimaatbeleid ondermijnen. Volgens de melders heeft ONE-Dyas in de milieueffectbeoordeling (MEB) van het project geen scope 3-emissies, waaronder emissies ten gevolge van het vervoer van het gas en het eindgebruik ervan, geïdentificeerd. Bovendien voeren de melders aan dat ONE-Dyas de effecten van deze scope 3-emissies op de mensenrechten had moeten beoordelen. Volgens de melders zal het N05-A-project de uitstoot van broeikasgassen verhogen en dus negatieve gevolgen hebben voor de mensenrechten, waaronder het recht op voedsel en water.

Ten slotte stellen de melders ook dat ONE-Dyas een verkeerde voorstelling geeft van de klimaatgerelateerde effecten van het N05-A-project in zijn openbare communicatie. Volgens de melders heeft ONE-Dyas consequent publiekelijk beweerd dat het N05-A-project de broeikasgasemissies zou verminderen en dat de productie vrij zou zijn van broeikasgasemissies. De melders verklaren dat deze beweringen feitelijk onjuist zijn en derhalve misleidend zijn voor consumenten en het publiek.

Volgens de melder schendt ONE-Dyas door deze handelingen en nalatigheden de vereisten voor maatschappelijk verantwoord ondernemen die zijn vastgelegd in de Richtlijnen met betrekking tot mensenrechten, het milieu, consumenten en informatieverstrekking. Zij stellen dat ONE-Dyas in het bijzonder de volgende elementen schendt:

- In de hoofdstukken II (Algemeen beginselen), IV (Mensenrechten) en VI (Milieu) van de OESO-richtlijnen is bepaald dat ondernemingen feitelijke en potentiële negatieve gevolgen van hun activiteiten op de mensenrechten en het milieu moeten identificeren.
- In de hoofdstukken IV (Mensenrechten) en VI (Milieu) is bepaald dat ondernemingen moeten voorkomen dat zij negatieve gevolgen voor de mensenrechten en het milieu veroorzaken of daartoe bijdragen.
- In hoofdstukken III (Informatieverstrekking), VI (Milieu) en VIII (Consumentenbelangen) is bepaald dat ondernemingen verplicht zijn belanghebbenden en het publiek adequaat te informeren over de klimaateffecten van hun activiteiten.

Daarom verzoekt de melder ONE-Dyas de volgende stappen te ondernemen:

- een uitgebreide beoordeling uit te voeren van de negatieve gevolgen van het N05-A-project voor de mensenrechten en het milieu;
- op basis van deze beoordeling het N05-A-project te beëindigen
- belanghebbenden en het publiek correct te informeren over de negatieve gevolgen van de winning van fossiel gas uit de Noordzee voor de mensenrechten en het milieu.

Reactie van de onderneming

ONE-Dyas is van mening dat het op grond van de OESO-richtlijnen niet verplicht is het N05-A-project stop te zetten.

ONE-Dyas is van mening dat bij de productie van gas uit het N05-A-veld sprake is van een goede afweging tussen de eisen van de energietransitie, mensenrechten en het milieu. Met andere woorden: in een wereld waarin de vraag naar aardgas - als de minst schadelijke fossiele brandstof -

nog vele jaren groot is, is de impact van de productie uit de Nederlandse kleine velden op het klimaat en de daarmee samenhangende mensenrechten aanzienlijk kleiner dan alle denkbare alternatieven voor fossiele brandstoffen.

Bovendien sluit het project volgens ONE-Dyas aan bij het beleid van de Nederlandse overheid om de rol van aardgas in de energietransitie en de versnelling van de gasproductie uit de kleine velden (zoals het N05-A-veld) te ondersteunen, evenals de doelstellingen van het internationale en Europese klimaatbeleid. Dit beleid wordt uiteengezet in de goedkeuringen voor de ontwikkeling van de N05-A gasvelden en is gebaseerd op een uitgebreide MEB.

ONE-Dyas verklaart dat zij de zogenaamde scope 1- en scope 2-emissies van het project heeft opgenomen en beoordeeld in de MEB, en dat scope 3-emissies niet hoeven te worden beoordeeld in een MEB, om dubbeltelling van emissies te voorkomen. Op basis van de MEB stelt ONE-Dyas consequent - zowel voor stakeholders als voor het grote publiek - dat het N05-A project minder CO₂-uitstoot veroorzaakt dan alle andere alternatieve fossiele energie die kan voldoen aan de (Nederlandse) vraag naar aardgas.

Volgens ONE-Dyas is het zeer onwaarschijnlijk dat een lid van het publiek de communicatie van ONE-Dyas redelijkerwijs zodanig zal interpreteren of zal hebben geïnterpreteerd in de zin dat de onderneming beweert dat het project zal leiden tot (vrijwel) nul CO₂-emissies in scope 3. ONE-Dyas stelt dat dit niet iets is dat zij in een van haar mededelingen heeft beweerd, omdat dit niet iets is waarover de onderneming controle heeft en dat bovendien praktisch gezien onmogelijk zou zijn.

De procedure van het NCP tot op heden

Sinds de ontvangst van de melding op 24 januari 2024 zijn de volgende stappen ondernomen:

- Op 1 februari 2024 heeft het NCP een ontvangstbevestiging naar de melder gezonden en de onderneming van de melding in kennis gesteld. Beide partijen hebben ook de NCP-procedure ontvangen.
- Op 12 april 2024 hield het NCP zijn eerste bijeenkomst met de melder.
- Op 4 juni 2024 hield het NCP zijn eerste bijeenkomst met de onderneming.
- Op 15 juli 2024 ontving het NCP het eerste schriftelijke antwoord van ONE-Dyas op de melding.
- Op 9 september 2024 stuurde het NCP het ontwerp van initiële beoordeling aan beide partijen die daarop binnen twee weken moesten reageren.
- Op 11 oktober publiceerde het NCP de initiële beoordeling.

Initiële beoordeling door het NCP

Het NCP heeft besloten de melding te aanvaarden. Dit besluit is genomen naar aanleiding van een beoordeling door het NCP of de aan de orde gestelde kwesties nader onderzoek rechtvaardigen. Hiertoe hield het NCP rekening met de volgende zes criteria:

De identiteit van de betrokken partij en haar belang bij de zaak

Het specifiek geval wordt voorgelegd door de volgende organisaties:

- De VU Climate Change and Sustainability Law Clinic, een academische vereniging van rechtenstudenten, docenten en onderzoekers aan de Vrije Universiteit (VU) Amsterdam. De Climate Law Clinic heeft herhaaldelijk haar bezorgdheid geuit over de klimaatimpact van het N05-A project op jongeren.

- North Sea Fossil Free is een vereniging van individuen en gemeenschapsgroepen uit Groningen, Friesland en de Waddeneilanden. North Sea Fossil Free heeft herhaaldelijk publieke protesten georganiseerd tegen het N05-A-project.
- Scientists for Future NL (S4F) is een vereniging van wetenschappers uit alle academische disciplines die zich zorgen maken over de zich ontvouwende klimaatcrisis. S4F heeft reeds lang zijn bezorgdheid geuit over de klimaateffecten van gasboringen op de Noordzee.
- Scientist Rebellion NL is een vereniging van wetenschappers die zich bezighouden met directe actie om klimaatinstorting te voorkomen. Scientist Rebellion heeft zich herhaaldelijk beziggehouden met acties met betrekking tot het N05-A-project.
- Deutsche Umwelthilfe (DUH) is een Duitse milieu-ngo. DUH heeft zich voor de rechtbank verzet tegen de winningsvergunning voor het N05-A-project van de Nederlandse overheid.

Het is gebruikelijk dat NCP's meldingen aanvaarden die zijn ingediend door een vakbond, ngo of een andere organisatie die de door hen verdedigde zaken aan de orde stellen. Aangezien de melder vijf organisaties omvat die opkomen voor belangen die betrekking hebben op de aan de orde gestelde kwesties, is het NCP van oordeel dat de melder een legitiem belang heeft in de kwesties die in de melding aan de orde worden gesteld.

Of de kwesties die aan de orde worden gesteld wezenlijk en voldoende gemotiveerd zijn

Zoals vermeld in de toelichting op de Procedurele aanwijzingen voor de NCP's, paragraaf 33, interpreteert het NCP "wezenlijk en voldoende gemotiveerd" in die zin dat, op basis van de ingediende informatie, de aan de orde gestelde kwesties relevant zijn voor de uitvoering van de Richtlijnen en worden ondersteund door voldoende en geloofwaardige informatie.

De melding is wezenlijk in die zin dat deze verwijst naar de vermeende niet-naleving van de bepalingen van de hoofdstukken II (Algemene beginselen), III (Informatieverstrekking), IV (Mensenrechten), VI (Milieu) en VIII (Consumentenbelangen) van de OESO-richtlijnen.

De door de melder aan de orde gestelde kwesties worden voldoende gemotiveerd door uitgebreide achtergrondinformatie die grotendeels is gebaseerd op juridische bronnen en wetenschappelijk onderzoek.

Of de onderneming onder de Richtlijnen valt

ONE-Dyas is een besloten vennootschap. ONE-Dyas heeft haar hoofdkantoor in Nederland, dat een OESO-lidstaat is, het bedrijf heeft een commercieel doel en internationale activiteiten in de Noordzee. Het N05-A project betreft zowel Duitsland als Nederland. Dit betekent dat ONE-Dyas een multinationale onderneming is in de zin van de Richtlijnen en dus onder de Richtlijnen valt.

Of er een relatie lijkt te bestaan tussen de activiteiten van de onderneming en de kwestie die in het specifieke geval aan de orde is gesteld

ONE-Dyas is van plan het N05-A project op te zetten en te exploiteren. Volgens de melders betekent dit dat de onderneming oorzakelijk verantwoordelijk zal zijn voor de broeikasgasemissies gedurende de levenscyclus van het project (met inbegrip van de emissies in scope 1, 2 en 3), die zullen bijdragen tot klimaatverandering. Dit lijkt het vereiste verband te creëren tussen de acties van de onderneming en de mogelijke negatieve gevolgen van de daaruit voortvloeiende broeikasgasemissies op de mensenrechten en het milieu die de basis vormen van de melding.

De mate waarin het toepasselijke recht en/of parallelle procedures het vermogen van het NCP beperken om bij te dragen tot de oplossing van de kwestie en/of de uitvoering van de Richtlijnen

Zoals vermeld in de toelichting op de Procedurele aanwijzingen voor de NCP's, paragraaf 35, vormen afgeronde of nog lopende nationale of internationale parallelle procedures voor het NCP geen belemmering een specifiek geval in behandeling te nemen door het aanbieden van zijn goede diensten aan de partijen. Van NCP's wordt verwacht dat zij in elk afzonderlijk geval beoordelen of het al dan niet aanbieden van goede diensten een positieve bijdrage zou leveren aan het oplossen van de aan de orde gestelde kwesties of dat het een van de betrokken partijen in een andere procedure schade zou berokkenen.

Er zijn relevante regelgevingsnormen en juridische precedentes die voor het NCP een nuttige leidraad kunnen zijn bij de beoordeling van de melding, waaronder EU- en nationale wetgeving (bijvoorbeeld de richtlijn milieueffectbeoordeling, richtlijn duurzaamheidsrapportering door bedrijven), internationale normen (bijvoorbeeld IFRS- en GRI-normen, broeikasgasprotocol, diverse broeikasgasgerelateerde ISO-normen) en rechterlijke uitspraken (bijvoorbeeld zaak 2024 UKSC20 Horse Hill).

Bovendien merkt het NCP op dat voor de winningsvergunning voor het N05-A-project momenteel beroep is aangetekend bij een Nederlandse rechtbank en de Raad van State. Beide procedures zijn gericht tegen het besluit van de Nederlandse overheid om de winningsvergunning voor het N05-A-project te verlenen. Tegen de N05-A-projectvergunning is ook beroep aangetekend bij een Duitse administratieve rechtbank.

De kwesties die in dit specifieke geval aan de orde worden gesteld, verschillen van de lopende gerechtelijke procedures, aangezien zij betrekking hebben op de verantwoordelijkheden van de multinationale onderneming die betrokken is bij het opzetten en uiteindelijk exploiteren van het project, in plaats van die van de staat bij het verlenen van toestemming voor het project.

De vermelde normen en procedures beperken niet het vermogen van het NCP om bij te dragen tot de oplossing van de kwestie en/of de uitvoering van de Richtlijnen in dit specifieke geval.

Of het onderzoek van de kwestie bijdraagt tot het doel en de doeltreffendheid van de Richtlijnen

Het NCP is van mening dat het bij de behandeling van deze melding zal bijdragen tot het doel en de doeltreffendheid van de Richtlijnen, in die zin dat het onderzoek van de kwestie kan helpen de verantwoordelijkheden van olie- en gaswinningsbedrijven in de context van klimaatverandering te verduidelijken in het kader van de geactualiseerde Richtlijnen van 2023. Volgens de geactualiseerde Richtlijnen spelen ondernemingen een belangrijke rol bij het bijdragen aan broeikasgasneutraliteit en een klimaatbestendige economie. Het onderzoek van de door de melder aan de orde gestelde kwestie kan duidelijkheid verschaffen over wat in dit verband op grond van de Richtlijnen van ondernemingen wordt verwacht, met inbegrip van de verantwoordelijkheid om mitigatiedoelstellingen vast te stellen, uit te voeren, te monitoren en daarover verslag uit te brengen, rekening houdend met broeikasgasemissie in scope 1, 2 en, voor zover mogelijk op basis van de beste beschikbare informatie, scope 3 (Toelichting bij hoofdstuk VI, punt 77).

Conclusie

Het NCP is van mening dat **nader onderzoek** van deze melding **gerechtvaardigd** is op basis van de criteria die zijn vervat in de Toelichting op de Procedurele Aanwijzingen, paragraaf 33. De conclusie die het NCP heeft bereikt in deze initiële beoordeling is gebaseerd op informatie die van beide partijen is ontvangen. Het NCP doet geen uitspraak over de juistheid van de beweringen van de partijen of over de geldigheid van de door hen verstrekte documenten, noch over de mogelijke gevolgen voor de in dit specifieke geval aan de orde gestelde kwesties.

Vervolgstappen

In overeenstemming met de procedure voor specifieke gevallen van het Nederlands NCP aanvaardt het NCP deze zaak voor nader onderzoek en biedt het de partijen zijn goede diensten aan. Het NCP zal beide partijen vragen of zij bereid zijn deel te nemen aan bemiddeling/verzoening met als doel overeenstemming te bereiken over de wijze hoe de aan de orde gestelde kwesties met succes kunnen worden aangepakt.

De melder en de onderneming hebben de goede diensten van het NCP aanvaard. In overeenstemming met de NCP-procedure zijn verdere activiteiten die verband houden met de procedure voor specifieke gevallen vertrouwelijk zo lang de goede diensten voortduren. Het NCP neemt, samen met de partijen, de noodzakelijke stappen om een zorgvuldig en vertrouwelijk proces te waarborgen.

Als de partijen ondanks de goede diensten niet tot overeenstemming komen, onderzoekt het NCP, in principe, de kwesties en komt met aanbevelingen over de naleving van de Richtlijnen. Het NCP rondt de procedure in ieder geval af met het uitbrengen van een Eindverklaring die zal worden gepubliceerd op de website van het NCP.

De rol van Nationale Contactpunten (NCP's) is het bevorderen van de toepassing van de OESO-richtlijnen. De Nederlandse Regering heeft een onafhankelijk NCP ingesteld dat verantwoordelijk is voor zijn eigen procedures en besluiten in overeenstemming met de procedurele aanwijzingen in de Richtlijnen. Het Nederlandse NCP bestaat uit vier onafhankelijke leden, die worden bijgestaan door vier adviserende leden vanuit de meest betrokken ministeries. Het NCP Secretariaat is gehuisvest bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is politiek verantwoordelijk voor het functioneren van het Nederlandse NCP. Meer informatie over de OESO-richtlijnen en het NCP kunt u vinden op de [NCP-website](#)

Dit is een uitgave van:

Het Nationaal Contactpunt OESO-richtlijnen
voor Multinationale Ondernemingen

© Ministerie van Buitenlandse Zaken

Postbus 20061

2500 EB Den Haag

Nederland

[NCP-website](#)